Mapes de Patrimoni Cultural

Diputació Barcelona

Trobada gegantera

Caldes d'Estrac

Ubicació

Comarca:	Maresme
Lloc/Adreça:	Plaça Muntanyà, s/n (08393 Caldes d'Estrac)
Emplaçament	Pujant per La Riera, a mà esquerra.

Coordenades:

Latitud:	41.57248
Longitud:	2.52759
UTM Est (X):	460615
UTM Nord (Y):	4602419

Classificació

Número de fitxa	08032 - 81
Àmbit:	Patrimoni immaterial
Tipologia	Manifestació festiva
Estil / època:	Contemporani
Segle	XX
Estat de conservació	Bo
Protecció	Inexistent
Tipus de protecció:	Inexistent
Ús actual:	Científic
Titularitat	Pública
Autoria de la fitxa	Octavi Mallorquí Vicens
Data de registre de la fitxa:	dg., 01/01/2006 - 01:00

Descripció

La trobada de gegants és un dels actes tradicionals de la Festa Major d'estiu. Es tracta d'una cercavila pels carrers de la població en la qual gegants i capgrossos van ballant al ritme dels grallers i tabalers de la colla. Aquesta trobada aplega gran quantitat de parelles de gegants provinents de totes aquelles poblacions que, en el decurs de l'any, són visitades per la Colla de Geganters de Caldes; és el que es coneix amb el nom de

"retorns de visita". La trobada de l'any 2005 va arribar a reunir fins a trenta-tres colles de gegants, convertint-se en una de les més concorregudes del país. El recorregut habitual de la cercavila és: sortir de la plaça Muntanyà (lloc ideal per bastir els gegants gràcies a l'amplitud de la seva esplanada), baixar per La Riera, trencar a mà esquerra pel Carreró, agafar el Camí Ral fins a trobar el carrer de Sant Josep, baixar fins a trobar el carrer de Santa Teresa, i llavors tornar a mà dreta a La Riera, per arribar finalment a la plaça de les Barques davant de la mar. Com podem observar, és un recorregut d'uns centenars de metres i de baixada, perquè, evidentment, les dimensions dels gegants així obliguen a fer-ho. Per Santa Llúcia se celebra una altra trobada gegantera, però no tan concorreguda.

Observacions:

La Colla de Gegants i Grallers i Tabalers de Caldes d'Estrac la formen cinquanta geganters, dotze grallers i sis tabalers. Vesteixen amb faixa i mocador blaus, i pantalons i camisa blancs (colors mariners). La seu de la Colla de Geganters es troba a la quarta planta de l'Ajuntament. El patrimoni geganter de Caldes està format per dos gegants (la Fàtima i el Busquets), un gegantó (el Nano) i tretze capgrossos (n'hi ha dos més fora d'ús a causa del seu mal estat). El material amb el que estan fets és de cartró amb una capa de fibra. Les seves mides són: 3,50 metres en Busquets, 3,45 metres la Fàtima, i 2,50 metres el Gegantó. Com a curiositat direm que, a causa de les seves dimensions, només els homes porten els gegants, mentre les dones es limiten a portar el gegantó o els capgrossos; personatges aquests darrers que també acostumen a ser portats per infants, com una manera de fer-los agafar interès per aquesta activitat. L'actual cap de Colla, el senyor Jaume Juan, ha ideat un sistema elèctric de ventilació interna dels capgrossos que a l'estiu és molt agraït pels soferts portadors. La reparació dels gegants i capgrossos s'acostuma a realitzar a un taller de Canet de Mar. La Colla realitza activitats al llarg de l'any. Han participat a les inauguracions d'alguns dels llocs més emblemàtics de la població com el Parc Maragall, la Biblioteca de Can Milans, el Pavelló Esportiu, la Fundació Palau, i darrerament a la celebració dels dos-cents anys de l'església parroquial. Així, també prenen part en activitats festives populars com la Dormida o campionats de futbol sala o de bàsquet. En aquestes activitats han sorprès a tots els assistents apareixent els gegants vestits amb robes adients al cas; és a dir, amb pijama a la Dormida i amb roba esportiva als partits. A més acostumen a ser presents a les gran celebracions dels seus membres, com per exemple casaments o bateigs. Són nombroses les trobades de gegants tant nacionals com internacionals en les que han participat. De les internacionals citarem les següents: la primera van ser a la ciutat holandesa de Maastricht l'any 1993, després han anat a Praga, Leipzig, Rimini, Croàcia, Estrasburg, Pesaro, Castelfranco di Sopra (localitat amb la que Caldes està agermanada) i Boon. Aquest proper juny de 2006 han estat convidats a participar en un acte festiu de cultura popular a Alemanya, coincidint amb la celebració del mundial de futbol que s'ha de celebrar a aquest país. Aquesta propera tardor la Colla de gegants viurà dos esdeveniments importants: una exposició d'homenatge a l'Ajuntament i un nou canvi d'indumentària de la Fàtima i el Busquets.

Història

L'any 1981, amb el patrocini de l'Ajuntament de Caldes d'Estrac, s'aprova la construcció dels gegants Fàtima i Busquets. Foren els encarregats de portar-ho a terme els alumnes de l'Escola Pública Sagrada Família, sota la direcció de Jordi Torrus. La Colla Gegantera va ser inaugurada el 1987. El 1988 es crea el gegantó Nano, com a homenatge a la gent de la mar de Caldes. El 1990 es constitueix la Colla de Grallers. El 1991 s'inaugura la Sala Gegantera, a l'Ajuntament. El 1992 exposició fotogràfica del fet geganter a Can Milans. El 1998 el nombre de capgrossos de la Colla arriba als dotze actuals. En aquests vint-i-cinc anys els gegants han viscut varis canvis de vestuari per a adaptar-los a la indumentària medieval i disposen de coreografia pròpia. A més, la colla ha participat en trobades nacionals i internacionals, les habituals

"tornavisites" entre colles, és a dir l'intercanvi d'invitacions entre grups geganters.

Bibliografia

AA.DD. (2005). Dos-cents anys de l'actual temple parroquial. Caldae Aquae Núm. 3. Ajuntament de Caldes d'Estrac. Caldes d'Estrac. MORESO, M. AZUAGA, J. M. (1999). A pas de gegants. Història dels gegants a Caldes d'Estrac. El Clavell. Premià de Mar.